

Tartu Ülikooli eetikakeskuse 25. aastapäeva tähistamine

1.–2. oktoober 2026

Neljapäev, 1. oktoober 2026

Aastapäeva tähistamine

Tartu Ülikooli muuseumi valge saal (Lossi 25)

15:00–16:00 Aastapäevaaktus (*inglise keeles*)

Sõnavõttud:

- **Toomas Asser**, neurokirurgia professor; akadeemik; Tartu Ülikooli rektor
- **Margit Sutrop**, praktilise filosoofia professor; Tartu Ülikooli eetikakeskuse juhataja
- **Jürgen Mittelstrass**, Konstanzi Ülikooli emeriitprofessor; Tartu Ülikooli eetikakeskuse rahvusvahelise nõukoja esimees; Tartu Ülikooli audoktor
- **Toivo Maimets**, rakubioloogia professor; Tartu Ülikooli eetikakeskuse nõukoja esimees

16:00–17:00 Tartu Ülikooli eetikakeskuse 25. aastapäeva ettekanne (*inglise keeles*)

Kristján Kristjánsson, iseloomukasvatuse ja väärtuste professor, Birminghami Ülikool

Haridus õitsva elu toetajana: viimased arengusuunad

17:00–17:30 Kohvipaus

17:30–18:00 Tartu Ülikooli eetikakeskuse 25. aastapäeva kogumiku esitlus

Murrang. Eetikast ja väärtustest muutuv asjas

Tiia Kõnnussaar ja Margit Sutrop

18:00–19:00 Paneeldiskussioon Eesti väärtusruum – kus on meie ühisosa?

Osalevad Eesti president **Toomas Hendrik Ilves**, akadeemikud **Jaak Aaviksoo** ja **Marek Tamm**,

Tartu Ülikooli emeriitprofessor **Marju Lauristin**. Modereerib professor **Margit Sutrop**

19:00–21:00 Aastapäeva vastuvõtt

Tervitussõnad: Tartu linnapea **Urmas Klaas**

Kõned

Aastapäeva tähistamine

Reede, 2. oktoober 2026

Sümposium (inglise keeles)

Eetika muutuv maailmas: uued suunad eetikas, hariduses ja tehisaru ajastul

Korraldajad: Tartu Ülikooli etikakeskus ja Eesti tehisintellekti tippkeskus (EXAI)

Tartu Ülikooli raamatukogu (W. Struve 1)

I osa. 25 aastat etikakeskust: tagasivaade ja pilk tulevikku

Juhatab: Toivo Maimets, Tartu Ülikooli rakubioloogia professor

09:00–09:15 Avasõnad

Margit Sutrop, etikakeskuse juhataja; Tartu Ülikooli praktilise filosoofia professor

09:15–09:55 Ruth Chadwick, emeriitprofessor, Cardiffi Ülikool; „Encyclopedia of Applied Ethics“ toimetaja
Rakenduseetika: kolmas laine (Applied ethics: the third wave)

09:55–10:35 Antti Kauppinen, praktilise filosoofia professor, Helsingi Ülikool
Kas eetikas on progress võimalik?

10:35–10:50 Kohvipaus

Juhatab: Kristi Lõuk, projektijuht, Tartu Ülikooli etikakeskus

10:50–11:30 Dirk Lanzerath, Saksamaa eluteaduste eetika referentskeskuse direktor; Bonni Ülikooli filosoofiaprofessor.
Bioeetika taasavastamine: minevikust õppimine ja tuleviku kujundamine

11:30–12:10 Cordula Brand, teaduskoordinaator ja tegevjuht, Tübingeni Ülikooli reaal- ja humanitaarteaduste rahvusvaheline etikakeskus
Teadlase eetosest institutsionaalse eetilise juhtimiseni ja tagasi: teaduseetika ümbermõtestamine 21. sajandil

12:10–12:30 Lühike paus

Juhatab: Heidi Meriste, praktilise filosoofia lektor, Tartu Ülikool

12:30–13:10 Francesco Orsi, teoreetilise eetika kaasprofessor, Tartu Ülikool
Kui metaeetika muutub praktiliseks

13:10–13:50 Kadri Simm, praktilise eetika professor, Tartu Ülikool
Moraaliteooriast eetika õpetamiseni

13:50–14:30 Lõuna

II osa. Tehisintellekti kriitilised käsitlused

Juhatab: Meelis Kull, tehisintellekti professor, Tartu Ülikool

14:30–15:10 Jürgen Mittelstrass, emeriitprofessor, Konstanzi Ülikool; „Enzyklopädie Philosophie und Wissenschaftstheorie“ toimetaja
Haridus ja tehisaru – kummaline kooslus

15:10–15:50 Lorna Waddington, rahvusvahelise ajaloo kaasprofessor, Leedsi Ülikool
Generatiivse tehisintellekti, episteemilise õigluse ja akadeemilise vabaduse käsitlemine teadustöös

15:50–16:10 Kohvipaus

III osa. Tehisaru kasutamine hariduses

Juhatab: Mari-Liisa Parder, eetika teadur; teadusprojektide koordinaator, Tartu Ülikooli etikakeskus

16:10–16:50 Mihalís Kritikós, Euroopa teaduse ja uute tehnoloogiate etikarühma sekretär; teaduspoliitika analüütik, teaduseetika valdkond, Euroopa Komisjon (DG RTD)
Tehisintellekti reguleerimine Euroopas: Euroopa Liidu tehisintellektimäärus ja tehisintellekti kasutamise väljakutsed teaduses ja innovatsioonis

16:50–17:10 Ivo Visak, sihtasutuse TI-Hüpe tegevjuht
TI-Hüppe haridusprogrammi ülevaade

17:10–17:40 Margit Sutrop, etikakeskuse juhataja, praktilise filosoofia professor, Tartu Ülikool
Katrin Laas-Mikko, SK ID Solutions Riski- ja nõuetele vastavuse valdkonna juht, Tartu Ülikooli tehisintellekti eetika spetsialist
Raporti „TI-hüppe õpirakenduse ja haridusprogrammi eetiliste, sotsiaalsete, juriidiliste ja tehnoloogiliste riskide ning väärtusvalikute analüüs“ esitlus (Margit Sutrop, Dan Bogdanov, Katrin Laas-Mikko, Liina Kamm, Andra Siibak, Henrik Trasberg)

17:40–18:00 Üldine arutelu

Tartu Ülikooli etikakeskuse 25. aastapäeva tähistamist toetavad Tartu Ülikooli humanitaarteaduste ja kunstide, sotsiaalteaduste, loodus- ja täppisteaduste ning meditsiiniteaduste valdkond. Sündmust toetab ka Eesti doktorikooli projekti „Ülikoolide koostöö doktoriõppe edendamisel“ (2021–2027.4.04.24-0003) kaudu, mida kaasrahastab Euroopa Liit. EXAI tegevust rahastab Eesti Vabariigi Haridus- ja Teadusministeerium. Sündmust toetatakse Haridus- ja Teadusministeeriumi tippkeskuste grandist TK213 (Eesti Tehisintellekti Tippkeskus (EXAI)).

